

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Miha. Viteazul 4.

Ara 1 lej
IV évfolyam 252 sz.
1935 szeptember 15.
Vasárnap

Franciaország is szembefordul Mussolini háborús törekvéseivel

Laval francia miniszterelnök pénteki beszédében az angol állásponthoz csatlakozik, de személyesen is megkísérli a Ducet álláspontja megváltoztatására bírni

Genf, szeptember 13.

A Népszövetség 16-ik ülészakának hatodik plenáris ülése pénteken délelőtt megkezdődött. Elsőnek Laval francia miniszterelnök szólalt fel, utána Litvinov szovjet külügyi népbiztos, majd Ada-Khán indiai követ, akit Délamerika szónoka követett. A szónokok a főtitkári jelentésről általánosan vitáztak.

A Népszövetség tanácsulása pénteken délután kezdte meg tárgyalásait először zárt, azután nyilvános ülés keretében. Ezen az ülésen kerül sor a három visszalépő tagállam helyébe való utóváltásnak.

Az összes számottevő lapok első helyen foglalkoznak a még mindig feszült genfi helyzettel, amely az olasz-abesszin békéltető kísérletek kudarcát után fennáll. Megállapítják azt, hogy Anglia politikusai mint egy állanak Hoare angol külügyminiszter megígért, akinek beszéde sejteni engedte, hogy Anglia a végső pillanatig ragaszkodni fog a népszövetségi alapokmány 155-ik szakaszának alkalmazásához és csak a legvégső esetben folyamodna a 16. paragrafushoz, amely előírja, hogy a támadó fél ellen gazdasági büntető szankciókat lehet alkalmazni. Természetesen most meg kell várni, hogy valamelyik fél támadjon, mert a gazdasági természetű büntetést csak a támadás megtörténte után lehet életbe léptetni.

Angol politikai körökben, hogy Olaszországot sokkal inkább lehet lesz engedékenységre bírni, hogyha túl lesz az első és győzelmes csatáján.

Az angol lapok olyan hangon írják ezt, mintha

az angol politika szinte kívánná, hogy megtörténjék az első összecsapás, hogy az első harcilag leghadása után a két felet engedékenységre bírják.

Genfi körökben még nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Laval francia miniszterelnök, aki készen áll arra, hogy Olaszország mellé álljon, a béke fenntartásának utolsó erőfeszítéséül a népszövetségi ülészak befejezése után Rómába utazik, hogy Mussolini olasz miniszterelnökkel tárgyalásokat folytasson.

London, szeptember 13.

Az angol lapok hosszas cikkek keretében foglalkoznak Laval francia miniszterelnöknek a Népszövetség pénteki ülésén elmondandó beszédével. Az angol lapok egyöntetűen azt írják, hogy

Laval minden kétséget kizáróan csatlakozni fog Sir Samuel Hoare angol külügyminiszter által a Népszövetség mellett tett hűségnyilatkoztaához.

Ezzel egyidejűleg a lapok azt is megállapítják, hogy Franciaország genfi kiküldötteinek rendkívül kényes a helyzetük.

Washington, szept. 13.

Hull, az amerikai külügyminiszteriumi államtitkára nyilatkozatot adott az Egye-

sült Államok magatartásáról az olasz-abesszin viszály ügyében. Kifejtette Hull államtitkár, hogy az Egyesült Államok az államokkal közöttük Olaszországgal és Abessziniával szerződést kötött, amelyben kölcsönösen biztosították egymást, hogy minden viszály esetén mindent megtesznek, hogy az ügyet békésen intézzék el és a szerződő államok jogi, gazdasági és szociológiai érdekeit szem előtt tartják.

Titulescu Moszkvában aláírja a román-orosz megneemtámadási egyezményt

London, szeptember 13.

A Reuter iroda bucurestii levelezője magas helyről nyert értesülésére hivatkozva jelenti, hogy Titulescu külügyminiszter megkapta egy Carol király, mint Tatarescu miniszterelnök hozzájárulását ahhoz, hogy a Szovjettel megneemtámadási szerződést írjon alá.

A szerződést tulajdonképpen már négy héttel ezelőtt kellett volna megkötönni, de akkor lemaradt. A Szovjettel kötendő megneemtámadási szerződés kérdése ismételt

előtérben volt, de most vált egészen időszerrűvé, sőt sürgőssé.

Diplomáciai körökben ugyanis úgy tudják, hogy a népszövetségi békítési kísérletek keretében tartozik ez a szerződés, amely megerősítene azokat a kötelezettségeket, amelyek egyrészt Csehszlovákia és a Szovjet, másrészt a kistantant és a Szovjet között fennállnak.

Titulescu a közeljövőben esetleg már néhány nap múlva Moszkvába utazik a szerződés aláírására.

Negyven ember ivott a veszett tehén te'éből Alba-Iulia közelében

Alba-Iulia, szeptember 13.

A közeli Limba községben tömegszerencsétlenség történt. Maria Cupfariu asszony tehene megveszett. A veszett tehén tejéből negyvenen ittak. Valamennyiük

súlyos állapotban szállították be a bucurestii Pasteur intézetbe. A vármegyei tisztifőorvosi hivatal megindította a vizsgálatot, hogy megállapítsák a tehén veszettségének okát.

Bányarobbanás Angliában: 15 halott, sok súlyos sebesült

London, szeptember 13.

Bandley angliai bányában robbanás történt. A robbanás pillanatában 160 munkás tartózkodott a föld alatt. Nagyrészüknél azonban sikerült felszínre jutni, azonban 38 munkást eltemetett a leomló szénfal. A

mentési munkálatokat azonnal megkezdtek: 26 munkást sikerült többé kevésbé súlyos sérüléssel élve kimenteni, 12 azonban már halott volt. Kórházba szállítás közben még három munkás meghalt, úgy, hogy a halottak száma eléri a tizenötöt.

Az 500 főnyereményes őszi tombola 17. száma

Háborus pánik tört ki a palesztinai arabok között

Jeruzsálem, szeptember 13.

A palesztinai arabok között háborus pánik uralkodik. Az arabok megrohmozták a bankokat és kivették betéteiket. Minden összegért élelmet vásárolnak, amelynek következtében az arany és az élelem ára ma-

gasra szökött.

Az arabnyelvű lapok háborura uszítanak s azt írják, hogy a felszabadulásra most — az olasz abesszin háboru kitörése esetén, — van a kellő alkalom, amelyet szalasztani nem szabad.

Fejszével verte szét öccse fejét a közös szekér miatt

Megdöbbsentő testvérgyilkosság Lugoj mellett

Lugoj, szeptember 13.

Halálos testvérháború történt a Lugoj melletti Armenis községben egy szekérért. Hónapokkal ezelőtt meghalt az öreg Huduita Mihai gazdálkodó, aki nem csinált végrendeletet. Utána maradt egy szekér is, a melyet Mihály, a nagyobbik fiu vett magához. Két nappal ezelőtt a kisebbik fiunak Joannak szüksége volt a szekérre, amely használatlanul ott feküdt a fészerben. Elment tehát a bátyjához és kérte, hogy adja neki oda kölcsön a szekeret. Mihai azonban megtagadta öccse kérését. Tegnap, mikor Mihai bement a városba, a kisebbik fiu megint elment a testvérénél lakó anyjához és tőle is kérte a szekeret. Az anya zonnal

odaadta a szekeret. Joan szénát hozott este a mezőről, amikor szembetalálkozott bátyjával, aki rátámadt, hogy ellopta a szekeret. Hiába erősítette öccse, hogy anyja beleegyezésével vitte el a szekeret, Mihai csak legazemberezte öccsét, majd hirtelen dührohamában előkapta fejszéjét, amelyet vállán hordott és olyat sújtott vele öccse fejére, hogy az vértől borítva esett le. — A gyilkos testvér ezután otthagya a fiut a földön feküdni, ő pedig hazavitte a lovakat és a szekeret. Sokkal később a járókelők szedték fel az eszméletlenül fekvő Joant és szállították kórházba. Állapota azonban aggodalomra ad okot. Mihait a csendőrség le tartóztatta.

Ne fesse haját! Hajfestés nélkül a haj visszakapja eredeti színét a Floreal hajregenerátor használatával.

Nem tartalmaz semminemű festék anyagot. A haj magába szívja ezen vize, elősegíti a haj növeését, táplálását, minél fogva az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. Ezenkívül erősíti a haj gyökerét s ellenállhatóbbá teszi, sőt segíti a haj növeését és szaporodását. — 1 üveg ára 60 lei.

Floreal hajregenerátor erősíti, szépi és megújítja a hajhullást, megátolja az őszülést késő öreg korig

Vezérképviselő: Pap Drogueria

Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 9. Naponta postai szétküldés

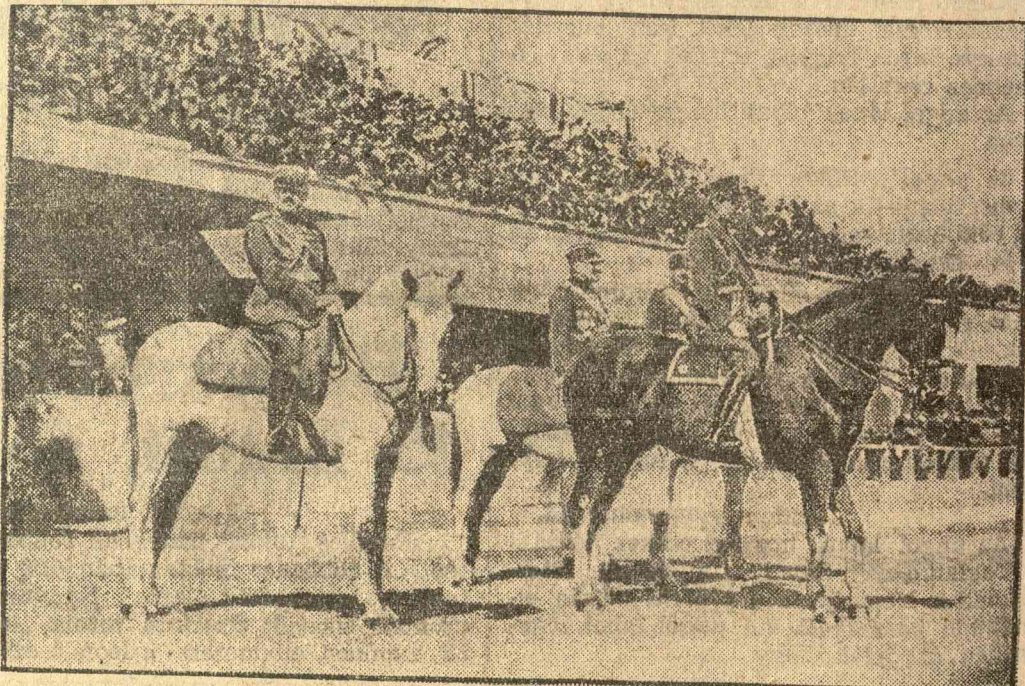
„Csodahatásuvá“ teszi a vízvezetéki vizet is a maglaviti pásztor

Craiova, szeptember 13.

Néhány nappal ezelőtt az ujságok megírták, hogy Craiovában a maglaviti csodapásztor újabb csodát tett, meggyógyította Madina Maria uriasszonyt, aki 12 év óta paralízisben szenvedett és időnként mind a két lábára béma volt. Ez a bénaság azonban csak időszerte volt, mert volt idő, különösen nyáron, amikor egy hétig egészen jól bírta az uriasszony a járását. Mivel azonban a betegség mindig visszatért, hiába volt még külföldön is, kétségbeesésében a maglaviti csodapásztor csodatevő erejéhez fordult. Elküldte cselédjét Maglavitbe, hogy hozzon egy üveg vizet, amelyet a maglaviti pásztor áldott meg. Másnap este a cseléd vissza is jött, odaadta asszonyának a vizet, aki többször megkengette vele fájós lábait, imádkozott és másnap csodák csodája jobban érezte magát. Ebből keletkezett azután a hír, hogy a maglaviti pásztor ismét csodát tett.

A Zorile című lap most leleplezi a csodát, amely így történt. Az asszony férje, aki ur ember, felvilágosodott és nem babonás, nem engedte el cselédjét Maglavitbe, hanem adott neki egy nap szabadságot, hogy menjen el rokonaihoz. Másnap este, amikor visszajött, kezébe nyomott egy üveg vizet, a melyet a vízcsapból vett, azt azzal küldte be feleségéhez, hogy egyenesen Maglavitből jött. Tehát az asszony nem maglaviti vízzel

kengette a lábát, hanem egyszerű kutvizet és valószínűleg autoszugesztio utján érezte, magát jobban. Egyébként mint jelentik Craiovából, Medinané újból fájlalja a lábát és már megint nem tud járni.

Pál jugoszláv régensherceg diszszemlélt tart a belgrádi helyőrség csapatai felett

II. Péter jugoszláv király 12-ik születésnapján a belgrádi helyőrség csapatai diszfelvonulást rendeztek. Képünkön Pál régensherceg, mögötte három adjutánsa látható.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 40 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az 500 nyere-ményes tombolán

1935 szeptember—október hó

Rickett Budapesten

Budapest, szeptember 13.

Rickett, aki a nevét az abessziniai olajüzlettel kapcsolatban tette ismertté, tegnap Kairóból Budapestre érkezett. — Állítólag Rickett Budapesten tárgyalásokat akar folytatni egyes pénzügyi tekintélyekkel.

Kiirtotta családját egy örült asszony Franciaországban

Páris, szept. 13.

Megrendítő családi dráma játszódott le a Párishoz közelfekvő Limogesben. A dráma részletei a következők: Két nappal ezelőtt Lerige André, az egyik helybeli üzemi tisztviselője szokása szerint elment a hiyalba. Kevéssel később Lerigének a felesége előhívta a kertben játszadozó három gyermekét, akit felvitt a második emelet felett levő manzard szobába. Nemsokára a manzard szobából kétségbeesett sikoltozás hallatszott. A megrémült szolgáló nem mert felmenni, hanem kirohant az utcára és egy rendőrrel tért vissza.

Amint a rendőr belépett a szobába, megdöbbsent látta, hogy az anyával kétségbeesetten viaskodik a 12 éves legnagyobb fiu, míg a másik két kisebb gyerek élettelenül fekszik az ágyon. Nagynehezen sikerült kiszabadítani a gyermeket az örjögő anya gyilkos karjai közül és megfékezni az anyát.

A hatósági vizsgálat megálapította, hogy Lerigene néhány héttel ezelőtt hagyta csak el az elmeógyógyintézetet, ahol két évig ápolták. Ugy látszik az asszonyon ismét kitört az örület, mert mind a három gyermekét meg akarta fojtani. A két kisebbiket meg is gyilkolta és csak a véletlen mentette meg a harmadikkal is nem végzett. Ha egy perccel később ér fel a rendőr, ezt az egyet sem találja életben. A gyilkos anyát újból beszállították az elmeógyógyintézetbe.

BÜNÖS VAGYON

— Detektívregény — 37

— Vigye a kánya! Majd csak kibirom! — közölte önmagával Dave és filozófikus nyugalommal beült a volán mellé.

Az első keresztutnál megállt és tanulmányozta a jelzéseket. Megállapította, hogy Wilmington a következő város, melyet érintenie kell. A kis kocsit motorja kifogástalanul működött és Dave jól nekieresztette, ha szabad volt az út. Három utasa mélyen aludt, sem törődtek se az iránnyal, se a kissé veszélyes sebességgel.

Philadelphian tul szántók és mezők követték. aztán átrohadtak a Delaware folyó hídján és Trenton városának kanyargó utcáin. Trentonon tul nyilegyenes autót vezetett New Jersey államán keresztül, rá lehetett kapcsolni a legnagyobb sebességre. Csakhogy Dave most már nagyon érezte az éhséget, meg az alvás hiányát.

Megállt az országúti korcsma előtt. Merv tagokkal szállt le üléséről, kinyitotta a kocsit aajtáját és elkezdte rázni azt a fiút, aki balszerencsére legközelebb volt hozzá.

— Hé! Ébredjen föl! Hallja! — A nyakigláb ifjú morgott. — Már nem állom a lábamon! Kávét kell innom. meg valamit ennem is, ha tovább akarom vezetni a kocsit!

Nem volt könnyű lelket verni a horkoló fiatalemberbe. A szemét egyáltalán nem volt hajlandó kinyitni, de végül nyögve zsebébe sülyesztette kezét és marék apró pénzt merített ki belőle. Dave elé tartotta. Dave pedig kiválasztott egy féldollárost. — Dave bement a korcsmába. Annyira elesig zott volt és a hideg úgy átjárta, hogy a szoba forró gőzében szinte elszédült. Leült az asztalhoz, sonkát és kávé és rendelt. A szomszéd asztalnál két elegánsan öltözött fiatalember ült, odébb egy békésen falatozó sófför. A két fiatal ember a tulajdonossal beszélgetett. Dave megremezt, mikor hirtelen rájött, hogy róla beszélnek, de olyan hangon, mintha személyes ismerősük lenne.

— Dave ügyes fiú, — mondta az egyik. Mióta a szürke autóban megszökötték, a rendőrség bittal ütheti a nyomát.

— Lefogadom, hogy sose találják meg! — bólogatott a korcsmáros. — Ravasz gyerek az a Dave, tuljár az ő eszükön.

— Bizonyosan valami szép leány rejtegeti — sóhajtozott az első fiatalember. — Az ilyen legénynek mindig sikere van a nőknél.

— Dave ide is beállíthat egyszer — mondta a másik — Mondja Joe, mit csinálna, ha egyszer belépne az ajtón?

Dave fölállt, a féldollárost a pulttra dobta. — Fizetek.

Az ember átvette a pénzt, tizenöt centet visszaadott belőle, de jóformán Dave felé se nézett. Dave nyugodtan zsebredugta az aprópénzt, sietség nélkül indult az ajtó felé és a küszöbön még hallotta Joe dicsekvését:

— Itt bizony rajtavesztene Dave Westover!...

XVI. FEJEZET.

Reggel öt óra volt de olyan sötét, akár éjjelkor, mikor Dave behajtott New York külvárosába Hobokenbe és megállt az alagút szája előtt Kinyitotta az ajtót és erőfeszéssel megrázta a derék nyakiglábat. — Hé! Fölkelni! Itthon vagyunk.

— Jól van fiam jól van, — dünnyögte Nyakigláb.

(Folyt. köv.)

Ingyen kapnak követ az utak kövezéséhez a salajmegyei községek

A vasut 75 százalékos kedvezményt ad a kő elszállításánál

Cerei, szeptember 13.

Careiben tegnap a prefektus részvételével közigazgatási értekezlet volt a cerei és valea lui mihaili járás községeinek részvételével. Az értekezleten a prefektus bejelentette, hogy a vármegye elkészítette tervét, amelynek értelmében minden salajmegyei községben hat méter széles kövezett utat

építenek. A kövezéshez szükséges kőmennyiséget a községek ingyen kapják Jibana-ról, ahol azt a Szamosból termelik ki, míg a szállításnál a vasut 75 százalékos kedvezményt ad. A kövezési munkákat az egyes községek maguk végzik el közmunka formájában.

Aiudi szökött fegyencek rablótámadása Clujon

A rendőrség másfél napi nyomozás után elfogta a fegyenceket

Cluj, szeptember 13.

Szerda délután vakmerő rablótámadás történt Cluj külvárosában a Chinatului utca 158. számú házban, ahol fegyveres banditák összekötözték Rus Grigorenét és a szekrényben levő 20 ezer lej magukhoz vőve elmenekültek.

A rendőrség a csendőrséggel karöltve lázas nyomozást indított, amely másfél nap után eredménnyel is járt. Penticiu faubá mentek ki a rendőrségi kőzegek, ahol az egyik kukoricából kiszűrődő nagy lármára lettek figyelmesek. Közelebb mentek és ekkor látták, hogy három ember boros üvegek között énekel nagy hangon.

Rusné pontos személyleírást adott tá-

madóiról és a detektívek a mulatozó társaság tagjaiban ennek alapján rögtön felismerték a banditákat Letartóztatták őket a csendőrség vitték, ahol megmozdították mindhármat. Zsebükben 15 ezer lej találtak, a többi már elköltötték. A három banditát beszállították a cluji rendőrségre, ahol megállapítást nyert, hogy

mindhármán az aiudi fegyház szökött fegyencei.

Savulescu Petrut annak idején négy évi börtönrre, Lazar Ioan emberölésért 10 évi fegyházra és Pscutiu Nicolaet betörésért 4 évi fegyházra ítélték. Egy óvatlan pillanatban azonban megszöktek a fegyházból.

Elfogták a satumarei vurstliban a comorzani gyilkost

Satumare, szept. 13.

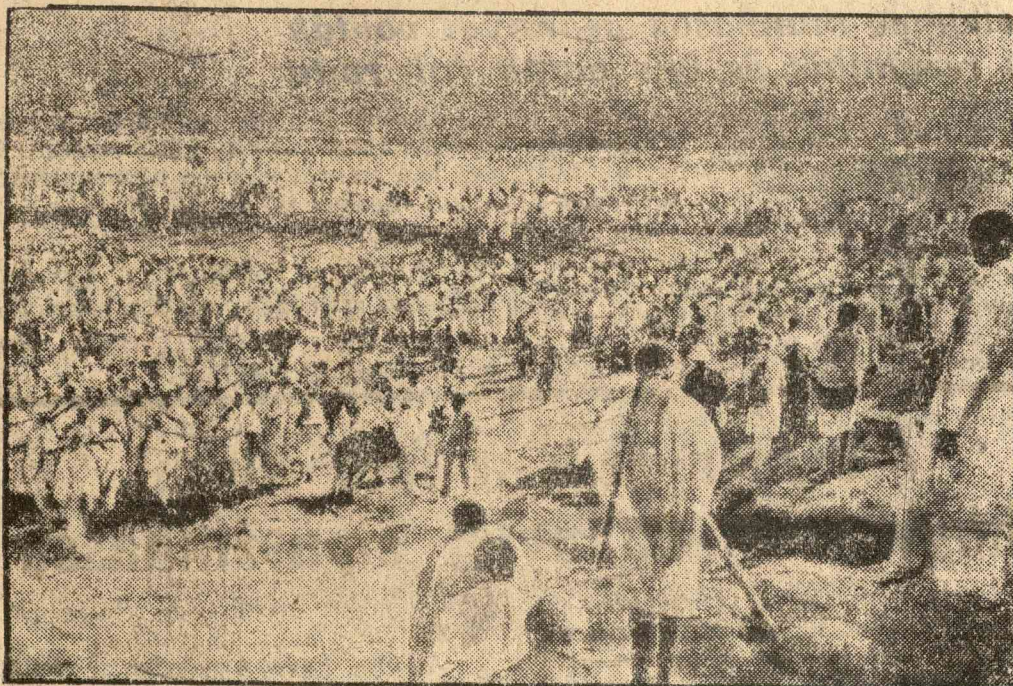
Rövidesen hírt adtunk már arról a gyilkosságról, melyet Costea Grigor comorzani legény követett el. Berugott állapotban egyetlen késszurással szíven szurta Simon Floare ottani fiatal legénykét, aki azonnal szörnyethalt.

A gyilkost a csendőrség nem tudta elfogni, mert a hegyek közé szökött.

Tegnap este Tihai Gheorghe közrendőr a Regele Ferdinand utcai mutatványos bódék körül teljesített szolgálatot és figyelmes lett Costeára.

Leigazoltatta és rövidesen kiderült, hogy jó fogást csinált, sikerült elcsipnie az országszerte kórozzott comorzani gyilkost, aki unatkozott a havasi hegyek között és bejött szórakozni a satumarei vurstliba.

Costea azt állítja, hogy azért jött elő rejtekhelyéről, mert önként akart jelentkezni. A gyilkosságot nem tagadja, de be volt rugva és nem emlékszik semmire. Simonnal sohasem volt semmi baja és sajnálja, hogy megölte. A rendőrség Costeát ma délből átszállította az ügyészségre.

Csapatszemle Abessziniában

Az abesszin négus előtt elvonul a hadsereg Addis-Abeba kapujánál.

Tévedésből bombát dobott a munkásházákra egy orosz repülőgép

Harminc halálos áldozatot követelt a szörnyű katasztrófa

Riga, szeptember 13.
Riga mellett szovjet repülőgépek gyakorlatoztak tegnap este és tévedésből bombáztak le a munkásnegyedben. A bombák felrobbantak és rendkívül nagy pusztítást vittek végbe a fából épült munkásbarakok között.

Nyolc házat teljesen elpusztított a robbanás és harminc munkás életét veszítette. A hatóságok szigorú vizsgálatot rendeltek el.

Elhalasztották a 25 millió devizacsalis főtárgyalását

Bucuresti, szeptember 13.
Az ilfovi törvényszék csütörtöki ülésén tárgyalás alá a belgák kárára elkövetett 25 millió devizacsalis ügyét. A vádlottak padján Calatorescu ezredes volt bucurestii rendőrkész, Vasilescu, Nacht és Tony Ilescu foglaltak helyet. A tárgyalást azonban nem lehetett megtartani, mert a per iratai jelenleg a Semmitószéknél vannak, ahol a letartóztatásban levő személyek továbbfoglaltatásának ügyében kellett volna döntést hozni. A bíróság az iratok hiányában a tárgyalást október 24-re halasztotta el.

ban nem lehetett megtartani, mert a per iratai jelenleg a Semmitószéknél vannak, ahol a letartóztatásban levő személyek továbbfoglaltatásának ügyében kellett volna döntést hozni. A bíróság az iratok hiányában a tárgyalást október 24-re halasztotta el.

Iskolatáska, aklatáska

legérősebb kivitelben, olcsó gyári árban
HARTMANN »DUCCAN« gyári terakot
Reg. Ferdinand 1.

Revolveres, álarcos banditátámadás egy utasokkal telt autóbusz ellen

Százezer lejt harácsolnak össze a vakmerő banditák

Pascani, szeptember 13.
Tegnap este 7 órakor a Neamt-Pascani autóbuszt Motca erdőnél revolveres banditák megtámadták és megállásra kényszerítették. Két állig felfegyverezett bandita, akik álarc volt behatolt a zsúfolásig telt autóbuszba és valamennyi utasnak kikutatta a zsebét. Sikertelenül igyekeztek 100.000 lejt összeharcolni. Amikor a rablással végez-

tek, a banditák az autóbusz mind a négy kerekét, valamint a pótkerekeket kiszakították, hogy az utasok ne értesíthessék a hatóságokat.

A rablás után 10 órával került a dolga a csendőrség tudomására, amely megkezdte a nyomozást. Az a vélemény, hogy a hírhedt Suhan-féle banda garázdálkodásáról van szó.

Aranyláz Petrosani környékén

90 ezer lejért vásárolt egy kereskedő egy kiló -- rezet

Az élelmes munkások arannyal vonták be a réztömböt és így adták túl rajta

Vulcan, szeptember 13.
A Zsil völgyében, amely tulajdonképpen a szén hazája, valóságos aranyláz tört ki. Számtalan kereskedő járja a vidéket s aranyat, ezüstöt vásárolnak, gyakran igen magas áron. Nem fontos előtűnik, hogy ékszer, vagy milyen alakban kerül hozzájuk az arany s a szegény lakosság, amely nagyon rá van szorulva, készségesen váltja pénzzé aranyát. Sokan mint viszonteladók

szerepelnek. Így egy vulcani tekintélyes kereskedő Brad vidékén kilencvenezer lejért egy kiló aranyat vásárolt két munkástól, a mikor azonban túl akart adni rajta, kiderült, hogy csak a tömb felülete volt igazi arany, a belseje rézből volt. A kereskedő fűhöz-fához szaladgált, majd a csendőrség is megindította a nyomozást, eddig azonban minden eredmény nélkül.

Megmérgezte a falu kutját, hogy mostohaanyját elpusztíthassa

Deva, szeptember 13.
Különös ügyben hozott döntést a devai törvényszék. Jurj Roman harminckét éves fiatalember fogadott fia volt a Cheresteni községben lakó Pavel Alexandru jómódú gazdának, aki annyira megszerette fogadott fiát, hogy végrendeletében fél vagyonát rá-

hagyta, míg a másik felét feleségének, Pavel Zsófiának hagyományozta.

Az öreg Pavel Alexandru az elmúlt év nyarán halt meg s ettől a pillanattól kezdve megindult a háborúság az özvegy és fogadott fia között. Pert adtak be egymás ellen s Jurj Roman látva, hogy mostohájával

szemben nem tud eredményt elérni, merész dologra határozta el magát. 1934 szeptember 15-én a községi kúria strichninnel telt üveget dobott valószínűleg azért, hogy Pavel Zsófiát gyorsan átsegítse a másvilágra.

Többen látták, mint mérgezi meg a fiatalember a kúrtat, kihálázták az üveget s a hatósági orvos megállapította, hogy valóban strichnin volt az üvegben.

A törvényszéki tárgyaláson a fiatalember körömszakadtáig védekezett s a védőügyvéd azzal érvelt, hogy lehetetlenség az ellene hozott vád, mert aszerint a fél falut el kellett volna tennie láb alól, hogy Pavel Zsófia is meghaljon a mérgezett víztől. A vádlott több rokona azt vallotta, hogy Jurj Roman szeptember 15-én beteg volt, amit azonban a bíróság nem vett figyelembe. Végül is Jurj Roman egy hónapi elzárásra ítélték.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbításért Jurj Roman enyhítésért felebbezett.

— Ha az arcszíne fakó, szürkésárga és ékintete nagyad, ha szomorú, hangulata nyomorúságos, ha a-bél túlságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepangás kínozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az orvosok azért rendelik már régóta a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez a rosszullét okát rendszerint gyorsan megszünteti és az egész szervezetet feltölti.

Dák rendőrséget alakít a Keresztény Diákszövetség

Bucuresti, szeptember 13.
A Keresztény Diákszövetség elhatározta, hogy saját kebelén belül rendőrséget szervez, amelynek hivatása lesz a zavargások és tüntetések esetén ellenőrizni a diákságot, valamint megakadályozni az idegen elemeknek a diákság közé való beforakodását. A diákrendőrség neve Oficiul de Control Universitar (Egyetemi Ellenőrző Hivatal.) Hir szerint az Egyetemi Tanács a diákrendőrség létesítéséhez elvben beleegyezését adta és a tervezetet rövidesen fel is fogják terjeszteni jóváhagyás végett a kormányhoz.

MAKULATURA

újságpapir olcsó árban nagyban és kicsinyben kapható a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti: 13 Rádiózenekar. 13.45 Tőzde sport. 13.55 Rádiózenekar. 14.15 Hírek. 14.35 Rádiózenekar. 18 Katonazene. 19 Hírek. 19.15 Katonazene. 20 Felolvasás. — 20.20 Új lemezek. 20.45 Felolvasás. 21 Jazz. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23.15 Hírek külföldre németül és franciául. 23.45 Vendéglői zene.

Budapest. I. 7.45 Torna, utána hanglemezek. 11 Hírek 11.20 Felolvasás 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemz. vízijelzőszolg 13 Déli harangszó, időjárásjelentés. 13.05 Mánditszalózenekar. 14.40 Marik Irén zongorázik. 17.10 Két előadás. 18.30 Bertha István szalonzenekara. 19 A rádió tárgysorsjáték húzása. 20.05 Pátria hanglemezek. 20.45 Zagon István csevegése. 21.15 Volt egyszer egy muzsikás. Zenei képsorozat operettekől. 23.10 Horváth Gyula és cigányzenekara. 24 A Bachmann szalonötös műsora.

3. oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1935 szeptember 15.

Megkezdődtek a magyarországi hadgyakorlatok

Budapest, szeptember 13.
Magyarországon, megkezdődtek az őszi hadgyakorlatok, amelyeket Vértessomlyón tartanak meg. A hadgyakorlatokon megjelentek Horthy Miklós Magyarország

kormányzója, József főherceg, hadseregparancsnok, Gömbös Gyula magyar miniszterelnök és tábornok, az olasz és az osztrák követ. A hadgyakorlatok három napig tartanak.

Csendélet a mexikói parlamentben

Lelőtték a szónokló képviselőt, mire az egész parlamentben örült lövöldözés támadt

Mexikó, szeptember 12.
A mexikói képviselőházban tegnap kezdtek meg tárgyalni az idei költségvetést. A tárgyalás során heves viták fejlődtek ki, a melynek során egyik képviselő revolvért rántott és a szónokot lelőtte.

A parlamentben a revolver lövésére fel-

borult a rend, a képviselők nagyrésze revolvért rántott és percekig örült lövöldözés volt. Amikor a berohanó parlamenti őrség a rendet helyreállította, a szónoki emelvényen álló képviselő meghalt és sokan súlyosan megsebesültek.

Helyreállt a béke az aradi református egyház kebelében

Tarnóczy Lajost támogatják a szeptember 22-iki választáson

Arad, szeptember 13.
Csütörtök este végképpen helyreállt a béke az aradi református egyházban. A volt Balajthy és Nagy Zoltán tábor közös értekezletet tartott, amelyen mintegy 25-en vettek részt. Az értekezleten szavazás alá bocsájtották a három lelkész-jelölt, Tar-

nóczy Lajos, Jakab Viktor és Vesmás Károly jelöltetésének kérdését. A szavazás során Tarnóczy Lajos személye mellett foglalt állást a megjelentek túlnyomó többsége, úgy, hogy a szeptember 22-iki választás alkalmával a két párt egységesen sorakozik majd fel Tarnóczy személye mellé.

Szombat délelőtt megnyílik

az oradeai Kereskedelmi Csarnok

Őszi kiállítása és mintavására

szeptember 14 22-ig. 50 százalékos vasuti kedvezmény az ország bármely állomásáról és lényeges kedvezmény az autóbuszokon

Helyszűke miatt

Nem lehet megtartani a beiusi diákkongresszust

Beius, szeptember 13.
Röviddel ezelőtt elsőnek számoltunk be arról, hogy az erdélyi diákok Satumarera kongresszust terveztek, de a lakosság kérésére Sarmarege prefektusa interveniált, hogy a nagygyűlést ne ott tartsák meg. A belügyminiszter a kérésnek eleget is tett és a diákkongresszust a bihormegyei Beiusban engedélyezte.

A beiusi hatóságok annak idején ezt tudomásul is vették, de amikor arra került volna a sor, hogy kijelöljék a kongresszuson résztvevő diákok lakóhelyét, kiderült, hogy helyszűke miatt nem tudnak lakást adni a delegátusoknak. Erről értesítették a belügyminiszteriumot, amely ezt tudomásul vette és a diákszövetséget értesítette arról, hogy a kongresszust Beiusban nem lehet megtartani.

Sertésvészben elhullott állatok husát mérte ki egy tileagdi hentes

Tileagd, szeptember 13.
Még el sem ültek a megdöbbenés hullámai, amelyeket az a tény kavart fel, hogy a Tileagd melletti Picleu községben lépénestehén husát mérte ki egy gazdálkodó, amikor egy halálos és három súlyosan beteg adozata van és máris újabb hasonló eset tartja izgalomban Tileagd lakosságát. Kiderült ugyanis, hogy

Csörsz József mészáros hosszú ideje vásárolja össze a környéken sertésvész-

ben elhullott állatokat és husukat, je pénzért kimerítte a község lakossága között.

A tileagdi körorvos, állatorvos és csendőrség házkutatást tartottak a mészárosnál, a melynek során nagymennyiségű kolbászt, hurkát, szalonnát és sonkát találtak, ami mind elhullott állatok husából készült. Természetesen azonnal elkobozták és megsemmisítették a rengeteg húsfélét, Csörsz ellen pedig megindították az eljárást.

Megkezdődik az európai-amerikai rendszeres légi járat

Newyork, szeptember 13.

A Bellanac amerikai repülő társaság a közeljövőben rendszeres személyszállító repülőjáratot indít az amerikai és az európai szárazföld között. A repülőgépen a személyzetén kívül 18 utas foglalhat helyet. -- Hogy milyen kapós ez a terv, azt bizonyítja az is, hogy már eddig is száz utas jelentkezett a cseppet sem veszélytelen légi utazásra.

Francia képviselők Magyarországon

Budapest, szeptember 13.

Tizenkét francia képviselő tegnap Budapestre érkezett, hogy személyes érintkezést keressenek a magyar képviselőház tagjaival és a parlamenti pártok politikai vezetőivel. A magyar lapok a francia politikusok látogatásának nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak.

Halálos baleset a galatii pályaudvaron

Galati, szeptember 3.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt Galati állomásán. Tulca Joan gazdálkodó részegen fel akart ugrani egy mozgáshan levő vonatra, azonban megcsuszott és a kerek alá esett, amelyek valósággal kettévágták. Azonnal meghalt.

Időjárás

Mérsékelt szél, némi felhősödés. A mélyebb fekvésű helyeken reggeli köd. Egy-két helyen esetleg záporosó. A hőmérséklet tovább emelkedik.

Iskolai szezonra !

**Írószerek
Füzetek
Írók
Festékek
Noteszek
Tinták
Körzők**

és mindennemű egyéb iskolai felszerelések olcsón és nagy választékban kaphatók

Pásztor Ede

papir és írószer áruházában Piața Mihai Viteazul 4.

E lap előfizetőinek gyermekei 10 százalék engedményt élveznek !

5 oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935 szeptember 15

Franciaország Anglia oldala mellé állott az olasz-abesszin kérdésben

Elhangzott Laval francia miniszterelnök nagy érdeklődéssel várt beszéde

Franciaország ragaszkodik a népszövetségi alapokmányhoz és a kollektív biztonság eszméjéhez

Genfben jelentik: Az egész világ feszült érdeklődéssel tekintett Laval francia miniszterelnök péntek délelőtti beszédére. Laval beszéde előtt Benes elnök felolvasta Anglia bejelentését, amelyben az angol kiküldötték arra kéri a politikai bizottságot, hogy tűzze napirendre a rab-szolgaság kérdésének bevizsgálását. Ezután Laval emelkedett szólásra.

— Mostani súlyos és felelősségteljes időben illő, hogy Franciaország is hallassa szavát — kezdte beszédét Laval — Franciaország eddig is és ezután is feltétlen híve marad a népszövetségi alapokmánynak és az együttes biztonsági rendszernek és azt nem fogja semmilyen körülmények között megtagadni. Eppen ezért Franciaország különös elégedettséggel fogadta Anglia külügyminiszterének beszédét. A népszövetségi alapokmány megtagadása azonos értelmű volna az eddig követett eszmék

megtagadásával.

Beszédének további során beszámolt Laval a februári londoni tárgyalásokról. Ismertette a római egyezményt is és annak a reményének adott kifejezést, hogy a Népszövetség tanácsának sikerülni fog a békitő szerepet a felek megelégedésére betölteni.

— Kemény feladat vár az ötös bizottságra — folytatta tovább Laval — Olaszország érdekeit kell ugyanis egy másik állam érdekeivel úgy összeegyeztetni, hogy az ne ütközzön bele egyetlen népszövetségi tagállam felségjogába. Franciaország egy ízben már elhárította a háború veszélyét. Ami sikerült tegnap, miért ne sikerül ma? Franciaországon semmi sem mulik és nem fogja semmi sem befolyásolni — fejezte be beszédét Laval.

A francia miniszterelnök után Agi-Khán indiai megbízott vette át a szót. Agi-

Khán rendkívül röviden foglalkozott a kérdéssel és kijelentette, hogy Indiában is súlyosan bírálják el a Népszövetség egyetemeségének hiányát és azt, hogy a Népszövetség a figyelmét inkább csak Európa felé fordítja és egyáltalán nem törődik a távolabb fekvő államok ügyeivel.

Dél Afrika kiküldött D. Walter kijelentette, hogy a délafrikai államok — mint hogy az afrikai népekhez ők állanak a legközelebb — érthető aggodalommal tekintenek az olasz-abesszin viszály és a megoldás elé és óvják Mussolinit attól, hogy háborúba kezdjen.

Ezután Rival Rikma tartotta meg hozzászólását, ami után Benes csehszlovák külügyminiszter, a Népszövetségi tanács elnöke berekesztette az ülést és annak folytatását szombat délelőtt 11 órára tűzte ki.

Péntek délután a népszövetségi tanács is ülést tartott.

Sikerült a tanítók nyelvvizsgálója

Ismeretes, hogy a közoktatásügyi minisztérium újabb nyelvvizsgálóra hívta be azokat a kisebbségi tanítókat, akik a legutóbbi vizsgán nem vettek részt.

Tulbure Gheorghe tanügyi vezérfelügyelő elnöklötte és Bota Gheorghe inspektor, valamint Ionel Alexandru professzor részvételével tartották meg Oradeán Bihar, Salaj, Satmar és Maramures megye kisebbségi tanítóinak nyelvvizsgálóját. A minisztérium által elrendelt nyelvvizsgálóra számszerint 45 kisebbségi tanítót rendeltek be, de azon csak 22 jelent meg. A távolmaradók

tak részben orvosi bizonyítvánnyal igazolták betegségüket, részben időközben kérték nyugdíjaztatásukat.

A vizsgáztató bizottság nyilatkozata szerint a vizsgákon megjelent tanítók varakozáson felül jó sikerrel tették le a vizsgákat. A vizsgára állott valamint az azon meg nem jelentek névsorát a vizsgáztató bizottság beterjesztette a minisztériumba, ahol majd dönteni fognak úgy a meg nem jelentek, valamint a vizsgára állottak további sorsa felett.

Szombati délelőtti 11 órakor nyílik meg ünnepélyesen a Kereskedelmi Csarnok kiállítása

Ma délelőtti 11 órakor nyílik meg a Kereskedelmi Csarnok mintavására és kiállítása. A sújtó gazdasági válság ellenére az oradeai ipar és kereskedelem minden évben a Csarnok kiállítása keretében mutatja be fejlődését és életrealitását. Az idei kiállítás és vásár jelentőségében felülmúlja az eddigieket is: a legelső és legjobb parvállalatok nemcsak Oradeáról, de Erdély minden részéből állítottak fel sátrat a Kereskedelmi Csarnok nagytermében. A vásár

látogatottsága már előre is biztosítva van, nemcsak a helyi közönség körében mutatkozik óriási érdeklődés, de a vasút által engedélyezett 50 százalékos utazási kedvezmény folytán az ország minden részéből számos látogatóra lehet számítani.

A kiállítás ünnepélyes megnyitása ma délelőtti 11 órakor lesz az összes helyi hatóságok vezetőinek és a kereskedelmi minisztérium kiküldöttjeinek jelenlétében.

Az anyakönyvi hivatalból

SZÜLETÉSEK

Okolicsányi Gizella, Farkas Ágnes, Dindelean Gabriella, Ujhely Theodora, Popa Aurel, Berki Ágnes, Kovács Julia, Zorzo Joe, Marza Mária, Kovács Ilona, Miklós József, Raduly Géza, Raduly Ilona, Taina János, Benedek Gyula, Katona Traian, Fehér Ágnes, Markocsán Ágnes, Jonescu Kamélia, Szabó Erzsébet.

HALALOZÁSOK:

Répási Gábor 79, Lupcan Flóra 43, Tyurbe Tivadar 40, özv. Löwi Izidorné 72, Aszódi Mihály 61, Weinstock Mór 2 hó, özvegy Weisz Mórné 88 év, Fried József 80,

özv. Szatmáry Jánosné 75, Simon Róza 16, özv. Horvát Gergelyné 66, Beke Ilona 22 éves, Friedländer Helén 14 napos, Erősi György 3 hó, Sándor Péter 2 hó, Manyi Ferencné 56, Vasilca Stojáné 25, Bohus Mihályné 62, Fekete Adolf 58, Konikov Tivadarné 43, Czigan Istvánné 40, Léb Dezső 28 éves.

HÁZASSÁGOK

Nagy Ferenc—Ritter Julianna Vas József — Pernyész Margit Kovács Károly — Pataki Katalin Perl Mendel — Farkas Ilona György Gyula — Szentniklósi Erzsébet, Tamba Tivadar — Bucsan Szilvia, Harasztosi László — Szűcs Erzsébet, Veres György — Kardos Julianna, Grünberg Salamon — Briszk Jolán, Tanczos Pál — Szegedi Piroška, Petrus Gábor — Molnár

Mária, Jurgu István — Brindas Ilona, Henzel János — Nemes Róza, Tinka Sándor — Koszta Róza, Fisch József — Handal Ilona, Révész Florian — Bálint Julian, Stein Mór — Fisch Ilona, Mersdorf Ferenc — Kiss Julianna.

— Ma szünet lesz a közhivatalokban. Ma az ortodox-román egyház a szent Kereszt felmagasztalásának ünnepét üli. Miniszteri rendelet alapján ma a közhivatalokban szünet van és a hivatali munka csak hétfőn délután indul meg újra.

APROHIRDETÉSEK

Uriember keres jobb háznál a központban október 1-ére butorozott szobát teljes ellátással, esetleg fürdőszoba használattal. Cimeket a kiadóba. 3716

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó kifogástalan jó női Central Bobbin varrógép. Cím a kiadóban. 3703

Alig használt női 36-os finom cipők eladók. Cím a kiadóban.

Félix fürdőben Bihar szállóban leszállított árban kapható 2 ágyas szoba 40 lejért. Ágynaként 10 lejért is.

Lakbórszerződés nyomtatvány kapható Pásztor Ede papír-áruházában.

Egy fehér háló nagyon olcsón eladó. Str. Ciorogariu 24 Cseke. 3710

Perfect gyermekgondozónő állást keres „Cultura” könyvkereskedés Valea lui Mihai. 3730

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keressük az ország minden városában és községében megbízható ügyvezetőket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Bejárónő magányos urinőhöz keresztek. Cuza Voda-utca 11. 3742

Kifutófiút felveszünk. Dácia Biztosító Társaság, Str. Rimanóczy 2. 3741

— Kereskedők, iparosok figyelmébe! Előírás szerinti Journal és minden könyvek, adónyomtatványok, Registry Special könyv és iverk kaphatók Pásztor Ede papírkereskedésében Piata Mihai V. utca 4.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA

Telefon: 381